

Marmara Üniversitesi Hastanesinde, 2007 Yılında Pürin Analogu Alan Hastalarda Nötropenik Ateş ve Fırsatçı İnfeksiyonların Sıklığı

A. Uzay¹, F. Aydın², I. Kaygusuz¹, E. Tigen³, T. F. Tuğtular¹, Z. Odabaşı³, V. Korten³

¹ Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Hematoloji Bilim Dalı, İstanbul

² Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul

³ Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: 2007 yılı içinde Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Hematoloji Bilim Dalı tarafından takip edilen ve çeşitli endikasyonlar nedeniyle pürin analogu içeren kemoterapi rejimleri (fludarabin veya kladribin) alan hastalarda nötropenik ateş ve fırsatçı infeksiyonların sıklığı ve klinik özelliklerini araştırmak.

Materyal ve Metod: Pürin analogu almış olan 23 hastanın kaydedilen nötropenik ateş epizodları ve tedavileri boyunca gözlenen fırsatçı infeksiyonlarla ilgili klinik, mikrobiyolojik ve serolojik veriler retrospektif olarak değerlendirilmiştir.

İnfeksiyonlar; klinik olarak tanımlanan infeksiyonlar (CDI), mikrobiyolojik olarak tanımlanan infeksiyonlar (MDI) ve sebebi bilinmeyen ateş (FUO) olarak üç grupta incelenmiştir. Tanımlanan sitomegalovirüs (CMV) infeksiyonları semptomatik CMV infeksiyonu ve CMV hastalığı olarak incelenmiş olup, fungal infeksiyonlar kanıtlanmış, yüksek olasılıklı ve düşük olasılıklı olarak sınıflandırılmıştır.

Sonuçlar: Yirmi üç hastada toplam 37 nötropenik ateş epizodu incelenmiştir. Pürin analogu alan hastalarda en sık bakteriyel infeksiyonlar gözlenmiştir: Kan dolaşımı infeksiyonu tespit edilen 12 hastanın dördünde gram-pozitif (bir metisiline dirençli *Staphylococcus aureus*, bir metisiline dirençli *S. epidermidis*, iki metisiline duyarlı *S. epidermidis*), 12'sinde gram-negatif (sekiz *Escherichia coli*, iki *Pseudomonas* spp., bir *Klebsiella* spp., bir *Acinetobacter* spp.), bir hastada da *Candida* spp. üremiştir. Toplam iki hastada kan dolaşımı dışı MDI (bu hastalarda bronkoskopi örneklemeğinde *Aspergillus* spp. üretilmiştir), 11 hastada CDI (bu hastalarda infeksiyon odağı tespit edilmesine rağmen, patojen izole edilememiştir) ve hiçbir hastada FUO tespit edilmemiştir. Yedi hastada fungal infeksiyon gelişmiştir. Bunlardan bir tanesinde *Candida* sepsisi, geri kalan altısında da pulmoner fungal infeksiyon (İPA) gelişmiştir. İPA olan altı hastadan ikisinde invaziv örnekleme sonucunda *Aspergillus* spp. mikrobiyolojik olarak izole edilmiş olup bu hastalar yüksek olasılıklı İPA şeklinde değerlendirilmiştir. Dört hastada ise İPA, klinik, radyolojik ve serolojik (galaktomannan düzeyi) bulgulara dayanarak, teşhis edilmiş olup, düşük olasılıklı İPA grubuna dahil edilmiştir. Altı hastada da yedi CMV infeksiyon epizodu kaydedilmiştir. Bu hastalardan altısı viral sendrom, biri de geç viral hastalık (CMV retiniti) olarak değerlendirilmiştir. Bir hastada da klinik olarak tanımlanan *Pneumocystis carinii* pnömonisi (PCP) gelişmiştir. Relaps ve refrakter hastalarda infeksiyon sıklığı ve mortalitenin arttığı gözlenmiştir.

Tartışma: Pürin analogu alan hastalarda nötropenik ateş ve infeksiyon sıklığı artmıştır. Fırsatçı patojenler ile ilişkili infeksiyonlar sıklıkla gözlenmiştir ve özellikle relapslı veya refrakter hastalarda en önemli ölüm nedeni olarak tespit edilmiştir.